

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 451/2025-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B3-16Cpr/17/2016 (pôvodne vedenom Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 16Cpr/17/2016) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní pod sp. zn. B3-16Cpr/17/2016 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **prikazuje** v konaní sp. zn. B3-16Cpr/17/2016 konať bez zbytočných prieťahov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadosťučinenie **300 eur**, ktoré jej **je** Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 2. júla 2025 (doplnenou 4. augusta 2025) domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Navrhla priznanie finančného zadost'učinenia 5 000 eur a náhrady trov konania vo výške 949,17 eur. Rovnako žiadala, aby ústavný súd vyslovil porušenie ňou označených práv postupom mestského súdu v napadnutom konaní a prikázal mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov.

2. Ústavnú sťažnosť ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 451/2025-15 z 26. augusta 2025 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na okresnom súde prebiehalo súdne konanie o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, o určenie, že pracovný pomer sťažovateľky u žalovaného trvá, a o náhradu mzdy, v ktorom sťažovateľka vystupovala v pozícii žalobkyne. Okresný súd o žalobe rozhodol rozsudkom z 5. augusta 2021, ktorým žalobu sťažovateľky v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal proti sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka 24. novembra 2021 odvolanie, o ktorom Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 30. mája 2023 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal proti sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu nadobudli právoplatnosť 26. júna 2023. Následne podala sťažovateľka 8. augusta 2023 proti rozsudku krajského súdu dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 25. septembra 2024 dovolanie sťažovateľky odmietol a priznal žalovanému proti sťažovateľke nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Sťažovateľka tvrdí, že mestský súd v zákonom stanovenej lehote [60 dní v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)] nerozhodol o výške náhrady trov konania a o výške náhrady trov konania nerozhodol ani do dňa podania ústavnej sťažnosti.

5. Sťažovateľka namieta existenciu zbytočných prieťahov v napadnutom konaní. Vo vzťahu k právnej a faktickej zložitosti sťažovateľka uviedla, že nejde o právne ani skutkovo zložitú vec a rozhodovanie o výške náhrady trov konania možno zaradiť medzi podružnú agendu súdov. V súvislosti so svojím správaním sťažovateľka konštatovala, že neexistujú žiadne také okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prieťahom. Sťažovateľka taktiež argumentuje, že neprimerane dlhé súdne konanie ju sužuje a právoplatné skončenie konania má pre ňu nielen satisfakčný, ale aj ekonomický význam.

II.

Vyjadrenie mestského súdu

6. Mestský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/587/2025 zo 16. septembra 2025 doručenom ústavnému súdu 24. septembra 2025 uviedol, že o výške náhrady trov konania rozhodol vyšší súdny úradník uznesením č. k. B3-16CDr/17/2016-480 z 20. júna 2025, ktoré, vychádzajúc z ústavnej sťažnosti sťažovateľky, predchádza dňu spísania ústavnej sťažnosti. Zákonná sudkyňa uviedla, že sťažovateľke zastúpenej jej právnym zástupcom bolo uznesenie doručené 16. júla 2025, pričom

na doručení je ako spôsob doručenia uvedené „*uplynutie úložnej lehoty rozhodnutia do vlastných rúk s fikciou doručenia k B3-16Cpr/17/2016-480 UZN L1/7*“. Právny zástupca sťažovateľky si mal predmetné uznesenie z ESS stiahnuť 30. júna 2025 o 14.44 h, t. j. pred dňom spisania ústavnej sťažnosti.

7. Súd v súvislosti so sťažovateľkou namietaným obdobím nečinnosti od právoplatnosti rozsudku, ktorý nadobudol v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 14CoPr/3/2022-394 z 30. mája 2023 právoplatnosť 26. júna 2023, konštatuje, že o sťažovateľkou podanom dovolaní z 8. augusta 2023 mohlo byť najvyšším súdom rozhodnuté aj postupom podľa § 449 CSP (zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia, prípadne zrušenie aj rozhodnutia súdu prvej inštancie) a súd zastáva názor, že žalobkyňa sa podaným dovolaním, čo sa týka obsahu, rozsiahlym (241 bodov odôvodnenia) domáhala práve uvedeného postupu (body 238 až 241 odôvodnenia dovolania sťažovateľky).

8. Súd uvádza, že aj keď to nie je povinnosťou sťažovateľky, neeviduje návrh (žiadosť) sťažovateľky spočívajúci v urýchlení vydania rozhodnutia o výške náhrady trov tohto konania postupom podľa § 262 CSP, a to v spojení s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, prípadne postupom podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 53 ods. 1 písm. g), § 62 ods. 1, § 64 ods. 1 a 3 a § 65 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

9. Mestskému súdu bola 25. júla 2025 doručená sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu o výške náhrady trov konania, ktorá bola zaslaná žalovanému spolu s výzvou na vyjadrenie v lehote 5 dní spolu s prípisom z 5. septembra 2025. Mestský súd uviedol, že po doručení vyjadrenia žalovaného rozhodne bez zbytočného odkladu o sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu a toto rozhodnutie bude stranám sporu doručované elektronicky.

10. Vzhľadom na obsah spisu a vyjadrenie mestského súdu ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľku na zaujatie stanoviska k danému vyjadreniu a pristúpil k meritórnemu posúdeniu dôvodnosti ústavnej sťažnosti.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

12. Z hľadiska povahy veci je potrebné zdôrazniť, že pracovnoprávne spory a mzdové nároky z nich vyplývajúce považuje za spory mimoriadne citlivej povahy (III. ÚS 35/07, III. ÚS 1/09), ktoré pripúšťajú chápanie zbytočných prietahov v prísnejšom meradle, ako to je pri iných súdnych sporoch, ktoré nemajú súvis s existenčnou otázkou strany v spore. V týchto sporoch by súd mal postupovať čo najrýchlejšie a efektívne, a to predovšetkým z dôvodu závažných sociálnych dopadov týchto sporov na samotné strany sporu. Taktiež z judikatúry ESLP (napr. Vocaturo proti Taliansku, rozsudok z 24. 5. 1991, sťažnosť č. 11891/85) vyplýva, že pracovnoprávne spory

si zo svojej povahy vyžadujú urýchlené rozhodnutie, či už ide o prístup k slobodnému povolaniu, živobytie sťažovateľa, pokračovanie v zamestnaní, napadnutie skončenia pracovného pomeru, suspendovanie sťažovateľa, alebo jeho opätovné dosadenie do funkcie, alebo ak má žalovaná suma pre sťažovateľa zásadný význam (napríklad vo veciach týkajúcich sa invalidného dôchodku, náhrady škody na zdraví a podobne). Prieťahy v takomto type konaní preto môžu v konečnom dôsledku ohroziť až dôveryhodnosť štátnej moci a špecificky súdnej moci v očiach strán sporu, ako aj všeobecné vnímanie fungovania demokratického a právneho štátu verejnosťou (m. m. I. ÚS 345/2014, IV. ÚS 161/2018).

13. V danom prípade o merite veci pracovnoprávneho sporu bolo už právoplatne rozhodnuté rozsudkom krajského súdu 26. júna 2023. O dovolaní sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu bolo rozhodnuté uznesením najvyššieho súdu 25. septembra 2024, čiže v tomto smere právna istota pre účastníkov sporu bola nastolená. Nebolo však v zákonnej lehote rozhodnuté o výške náhrady trov konania, a preto nie je možné konštatovať, že vec ako celok mestský súd rozhodol v primeranej lehote.

14. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

15. Pri posudzovaní prvého kritéria – zložitosti veci dospel ústavný súd k záveru, že nejde o vec skutkovo ani právne zložitú. Predmetom rozhodovania mestského súdu bolo „iba“ rozhodovanie o trovách konania, ktoré v prevažnej miere patrí medzi bežnú súčasť súdnej agendy, a to dokonca do takej miery, že je o nich v prvom stupni oprávnený rozhodnúť vyšší súdny úradník. Zdlhavý priebeh rozhodovania o trovách konania nemožno ospravedlniť faktickou či právnou zložitou veci (III. ÚS 132/2023).

16. Pokiaľ ide o samotný postup mestského súdu, zo skutočností vyplývajúcich zo spisu mestského súdu ústavný súd zistil, že k rozhodnutiu mestského súdu o výške náhrady trov konania došlo 20. júna 2025 (uznesenie vyššieho súdneho úradníka), a to aj napriek tomu, že vo veci nároku na náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania bolo právoplatne rozhodnuté už 26. júna 2023 a dovolanie sťažovateľky bolo odmietnuté už 25. septembra 2024. Je potrebné uviesť, že mestský súd nerozhodol o nároku sťažovateľky v lehote 60 dní v zmysle § 262 ods. 2 CSP, pričom z ústavnoprávneho hľadiska je pre posúdenie prieťahov v napadnutom konaní potrebné poukázať najmä na to, že mestskému súdu trvalo takmer 2 roky (9 mesiacov od rozhodnutia odvolacieho súdu), aby rozhodol o výške náhrady trov konania, keď krajský súd rozsudkom č. k. 14CoPr/3/2022-394 z 30. mája 2023 priznal žalovanému proti sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z prechodných ustanovení Civilného sporového poriadku (§ 471d, pozn.) vyplýva, že ak rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nadobudlo právoplatnosť pred 1. júlom 2023, lehota na vydanie uznesenia podľa § 262 ods. 2 CSP v znení účinnom od 1. júla 2023 začína plynúť od 1. júla 2023. Z uvedeného vyplýva, že mestský súd mal podľa § 262 ods. 2

CSP o výške náhrady trov konania rozhodnúť najneskôr 29. augusta 2023, t. j. do 60 dní od 1. júla 2023.

17. Na základe uvedeného ústavný súd dospel v danom prípade k jednoznačnému záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom. Po zhodnotení všetkých okolností musí konštatovať, že prieťahy idú primárne na vrub postupu mestského súdu, ktorý nedokázal svoju činnosť organizovať spôsobom, ktorým by v čo najskoršom (resp. v primeranom) čase došlo k rozhodnutiu o výške náhrady trov konania, teda bol vo veci nečinným. Ústavný súd na tomto mieste dodáva, že s poukazom na samotnú dĺžku rozhodovania o v podstate nekomplikovanej veci, akou je rozhodnutie o výške náhrady trov konania, je možné postup mestského súdu z ústavnoprávneho hľadiska označiť za zjavne neprimeraný.

18. Ústavný súd neidentifikoval na strane sťažovateľky také správanie, ktoré by významnou mierou vplývalo na dĺžku samotného konania. Na druhej strane je však potrebné poukázať na to, že sa celú dobu vyčítanej nečinnosti súdu nezaujímal o priebeh konania. Na uvedené skutočnosti ústavný súd prihliadol pri rozhodovaní o finančnom zadost'učinení. Ústavný súd zároveň uvádza, že uznesenie mestského súdu z 20. júna 2025, ktorým vyšší súdny úradník rozhodol o výške náhrady trov konania, bolo síce právnomu zástupcovi sťažovateľky doručené až 16. júla 2025 fikciou doručenia, ale právny zástupca sťažovateľky si mal predmetné uznesenie z ESS stiahnuť 30. júna 2025, t. j. dva dni pred podaním ústavnej sťažnosti. K podaniu ústavnej sťažnosti pristúpil po oboznámení sa s uznesením mestského súdu, argumentujúc, že „*Porušovateľ teda ani po 2 rokoch a 5 dňoch od právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie a rozsudku odvolacieho súdu ani len neprávoplatne nerozhodol o výške náhrady trov konania...*“. Toto tvrdenie zo strany právneho zástupcu sťažovateľky vzhľadom na už uvedené je klamlivé.

19. K argumentácii mestského súdu, v zmysle ktorej sťažovateľka pred podaním ústavnej sťažnosti nepodala sťažnosť na prieťahy predsedovi okresného súdu, ústavný súd poukazuje na ustálenú judikatúru ESLP, ktorý opakovane vyslovil názor, že sťažnosť predsedovi súdu nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy (pozri napr. rozsudok Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike z 12. 6. 2012, rozsudok Bednár proti Slovenskej republike z 8. 10. 2013 a iné). Uvedený právny názor si pod vplyvom štrasburskej judikatúry osvojil i ústavný súd (I. ÚS 103/2019).

20. Vzhľadom na to, že sťažovateľka podala 25. júla 2025 proti uzneseniu mestského súdu č. k. B3-16CDr/17/2016-480 z 20. júna 2025, ktorým vyšší súdny úradník rozhodol o výške náhrady trov konania, 25. júla 2025 sťažnosť a napadnuté konanie v čase rozhodovania o ústavnej sťažnosti nie je stále skončené, ústavný súd formuloval všeobecnému súdu príkaz konať (bod 2 výroku nálezu). Treba dať do pozornosti, že bez rozhodnutia sudcu o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, nie je zavŕšené rozhodovanie o výške náhrady trov konania. K odstráneniu stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

21. S ohľadom na už uvedené skutočnosti preto ústavný súd dospel k záveru, že postupom mestského súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

IV. Primerané finančné zadosťučinenie

22. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

23. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie 5 000 eur, ktoré považuje za primerané vzhľadom na okolnosti veci.

24. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

25. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je síce zmiernenie nemajetkovej ujmy, avšak nie prípadná náhrada škody (III. ÚS 75/01, IV. ÚS 15/03).

26. Ústavný súd pri určení sumy finančného zadosťučinenia vzal do úvahy celkovú doterajšiu dĺžku napadnutého konania a jeho význam pre sťažovateľku, ktorý nie je kľúčový, keďže sa rozhodovalo o výške náhrady trov konania, a preto nešlo o situáciu takej právnej neistoty, ktorá by pre ňu mala existenčný význam (III. ÚS 240/2021, III. ÚS 132/2023, III. ÚS 617/2023), pričom považoval za primerané priznanie finančného zadosťučinenia 300 eur (bod 3 výroku nálezu) a vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľky nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

V. Trov konania

27. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

28. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov konania pred ústavným súdom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v celkovej sume 949,17 eur (bod 4 výroku nálezu).

29. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a hodnota režijného paušálu je 14,84 eur. Sťažovateľke ústavný súd priznal náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti), čo predstavuje 742 eur, spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) predstavuje náhrada trov 771,68 eur. Ústavný súd vypočítanú náhradu trov sťažovateľky zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty vo výške 23 %, pretože právny zástupca sťažovateľky je platiteľom tejto nepriamej dane. Náhrada trov so zvýšením o 23 % daň z pridanej hodnoty predstavuje celkom 949,17 eur.

30. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

31. Podľa čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. októbra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu